

ISKOLAFEJLESZTÉS AZ ÉSZAK-NYUGAT-DUNÁNTÚLI RÉGIÓBAN A DALTON-TERV REFORMPEDAGÓGIAI MODELLEL

Gömöryné Mészey Zsuzsa
Hungaro-Dalton PI Egyesület

Mivel a mai iskola több európai országban sem felel meg sem az egyén, sem a gazdasági élet elvárásainak, ezért 2001-ben, Bécsben a CERNET projekt kiemelt iskolafejlesztési offenzívát indított a Közép-európai országok részére a Dalton-terv reformpedagógia megismertetésére, helyi adaptációja segítésére.

A téma regionális implementációjaként a Győr-Moson-Sopron Megyei Pedagógiai Intézetben szakmai Dalton-műhely alakult és iskolai, tantermi, önreflektáló akciókutatás kezdődött, majd újabb EU-s pályázat segítette a folytatást.

Kutatási kérdéseink a pedagógusra vonatkoztatva a következők; hogyan tudja eddigi know-how -jába, az új Dalton-ismereteket beépíteni, oktatását „daltonizálni”, és a mindennapok pedagógiai gyakorlatává fejleszteni.

A kutatás elméleti háttérét elsősorban az amerikai modell pedagógiája adja.

Eszerint az iskolai munka teret enged a tanulók individualitásának, a tanulók már nem fogyasztók, hanem önmaguk életét irányító, felelősséggel cselekedni képes emberekké válnak, és megértik mit, és miért tanulnak.

A tanulóknak kihívás az új szemléletű, produktív tanulási folyamat, mely során számtalan, sokoldalú lehetőség felhasználásával, kipróbálásával tanulhatnak, szerezhetnek tapasztalatokat, személyiségük sokoldalú fejlődésével.

Ehhez a tanulási folyamathoz az oktatás más, új minőségi elvárásai kapcsolódnak; kikristályosodik a tanulói önállóság. A választási szabadsággal és a velejáró felelősség vállalásával, a kooperáció szükségességének meghatározásával a saját munka céljának (igényének) kitűzésével, megtervezésével, megoldásával együtt jár az evalválás, az állandó megbizonyosodási vágy: Helyes úton járok-e?

Az ilyenfajta tanulásnál a tanulási környezet hatása akkor pozitív, ha a tanulóknak sokoldalú lehetőséget kínál a problémájuk, feladataik megoldására, és személyes érdeklődési körüket figyelembe vevő „vállalkozásokat” is biztosítja számukra.

Ennek során újfajta trend születik, - „kincseket őrzünk hibakeresés helyett” - mert a pedagógus a felnövekvő nemzedéknél, a sokfajta teljesítményt, „helyes eredményt, megoldást” értéként ismeri el.

Hipotézisünk beigazolódni látszik. Az időközben megalakult Hungaro-Dalton Egyesület akkreditált továbbképzése alapozza meg a tanárok reformpedagógiai elméleti tudását, alapvető szemléletváltását. Az egyéni tapasztalatszerzésen alapuló sokoldalú feldolgozás; nyílt szakmai napok, gyakorlatorientált rendezvények, óralátogatások, nemzetközi konferenciák, külföldi tanulmányutak, élénk tapasztalatszerések során a tanárok olyan ismereteket szereznek, ami segíti őket személyre/iskolára szabott Dalton-pedagógiai modelljük/konceptiójuk kialakításában.

Régiókban egyre több pedagógus alkalmazza sikeresen a Dalton-tervet, hogy egyetlen gyermek se kallódjon el.